

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího rozšířeného senátu)

12. května 2015*

„Člen Komise — Vyšetřování OLAF — Údajné ústní rozhodnutí předsedy Komise propustit dotyčnou osobu — Žaloba na neplatnost — Neexistence žalovatelného aktu — Nepřípustnost — Žaloba na náhradu škody“

Ve věci T-562/12,

John Dalli, s bydlištěm v St Julians (Malta), zastoupený L. Levi, A.-M. Alamanouem a S. Rodriguesem, advokáty,

žalobce,

proti

Evropské komisi, zastoupené B. Smuldersem, J. Baquero Cruzem a J.-P. Keppennem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je jednak návrh na zrušení ústního rozhodnutí údajně přijatého předsedou Komise dne 16. října 2012 o propuštění žalobce jakožto člena Komise a jednak návrh na náhradu škody, která měla žalobci údajně vzniknout v návaznosti na toto rozhodnutí,

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát),

ve složení M. Jaeger, předseda, S. Papasavvas, N. J. Forwood (zpravodaj), I. Labucka a E. Bieliūnas, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. července 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Rozhodnutím Evropské rady 2010/80/EU ze dne 9. února 2010 o jmenování Evropské komise (Úř. věst. L 38, s. 7) byl žalobce John Dalli jmenován členem Evropské komise na období od 10. února 2010 do 31. října 2014. Předsedou Komise José Manuel Durão Barrosem (dále jen „předseda Barroso“) mu bylo přiděleno portfolio zdraví a ochrana spotřebitelů.
- 2 Dne 21. května 2012 Komise obdržela stížnost (dále jen „stížnost“) společnosti Swedish Match, která obsahovala závažná tvrzení týkající se jednání žalobce. Podle stěžovatelky měl maltský podnikatel Silvio Zammit využít svých styků s žalobcem, aby od ní a od European Smokeless Tobacco Council (ESTOC) získal finanční výhodu za svou činnost s cílem ovlivnit případný budoucí legislativní návrh o tabákových výrobcích a zejména zákaz prodeje výrobku známého pod názvem „snus“ ze strany Evropské unie.
- 3 Dne 25. května 2012 zahájil Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) vyšetřování ve věci stížnosti v souladu s články 3 a 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném OLAF (Úř. věst. L 136, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 91).
- 4 Dopisem ze dne 11. července 2012 OLAF informoval žalobce, že musí být považován za osobu dotčenou vyšetřováním zahájeným v návaznosti na stížnost ve věci pokusů o zapletení dvou hospodářských subjektů do placení úplatků s cílem dosáhnout přijetí opatření Komise v jejich prospěch. Žalobci byl odmítnut přístup ke stížnosti.
- 5 Dne 16. července 2012 byl žalobce ze strany OLAF poprvé vyslechnut.
- 6 Předseda Barroso se s žalobcem setkal dne 25. července 2012. V průběhu této schůzky žalobce popřel obvinění vznesená proti němu ve stížnosti.
- 7 Dopisem ze dne 27. července 2012 žalobce potvrdil předsedovi Barrosovi, že nevěděl nic o jednáních mezi subjekty, které podaly stížnost, a „osobou na Maltě“, a že nebyl do této věci žádným způsobem zapojen.
- 8 Dne 17. září 2012 byl žalobce podruhé vyslechnut OLAF.
- 9 Kolem 5. října 2012 generální ředitel OLAF informoval generální tajemnici Komise Catherine Day, že jí bude v nejbližší době zaslána konečná zpráva o vyšetřování týkající se stížnosti (dále jen „zpráva OLAF“).
- 10 Na základě této informace dne 11. října 2012 předseda Barroso nechal zavolat kancelář žalobce, aby s ním byla dohodnuta schůzka, která byla stanovena na 16. října 2012.
- 11 Zpráva OLAF byla předána C. Day dne 15. října 2012 v kopii pro předsedu Barrosa. K této zprávě byl přiložen dopis podepsaný generálním ředitelem OLAF (dále jen „průvodní dopis“), ve kterém byly shrnuty hlavní závěry vyšetřování a předseda Barroso byl informován o tom, že jsou mu tyto závěry sděleny za účelem přijetí případných opatření na základě kodexu chování komisařů [C(2011) 2904].
- 12 Průvodní dopis uvádí zejména následující:

„Dne 25. května 2012 zahájil OLAF na základě informací sdělených Evropskou komisí vyšetřování o tvrzeních o žádostech o úplatky vůči hospodářským subjektům za účelem dosažení zrušení evropského zákazu snus.

[...]

Komisař Dalli měl několik kontaktů se zástupci tabákového průmyslu v rámci neoficiálních a důvěrných setkání organizovaných bez vědomí a bez účasti příslušných služeb. Tato setkání byla všechna zorganizována Silviem Zammitem, který je maltským podnikatelem mimo orgány a blízkým přítelem komisaře Dalliho.

[...]

I když neexistují usvědčující důkazy o přímé účasti komisaře Dalliho jakožto původce nebo mozku žádosti o peníze, z několika indiciálních jednoznačných a shodujících se důkazů shromážděných v průběhu vyšetřování vyplývá, že skutečně věděl o jednáních Silvia Zammita a o tom, že Silvio Zammit používal jeho jméno a jeho funkci pro získání finančních výhod.

Mimoto, vždy když byl komisař Dalli vyslýchán OLAF, aby objasnil své stanovisko ke skutečnostem, které byly předmětem vyšetřování, nebo když psal OLAF, snažil se minimalizovat četnost a rozsah svých kontaktů se Silviem Zammitem a zatajit jejich obsah ve vztahu k dotčené věci.

Navíc komisař Dalli nikdy nejednal tak, aby skutečností zabránil, distancoval se od nich nebo oznámil situaci, o které věděl.

Na základě skutečností prokázaných vyšetřováním OLAF lze dospět k závěru, že obraz a pověst Evropské komise byly narušeny u tabákových výrobců a potenciálně u veřejného mínění.

Jednání komisaře Dalliho lze tedy považovat za závažné porušení jeho povinnosti chovat se při respektování důstojnosti a povinností spojených s jeho funkcí.

[...]"

- 13 Odpoledne dne 16. října 2012 se žalobce setkal s předsedou Barrosem v jeho kanceláři. Později se k nim připojil vedoucí kanceláře předsedy Barrosa, Johannes Laitenberger, a generální ředitel právní služby Komise, Luis Romero Requena. Vzhledem k tomu, že se účastníci řízení věcně neshodují stran okolností, průběhu a výsledku této schůzky (dále jen „schůzka konaná dne 16. října 2012“) a tyto skutečnosti jsou jádrem probíhajícího sporu, budou určeny Tribunálem dále v tomto rozsudku.
- 14 Později téhož dne zavolal předseda Barroso maltského předsedu vlády Lawrence Gonziho, aby jej informoval o odstoupení žalobce z jeho funkcí člena Komise a požádal jej, aby zajistil jeho náhradu. Předseda Barroso rovněž napsal předsedům Evropského parlamentu a Rady Evropské unie, aby jim sdělil, že žalobce „s okamžitou účinností odstoupil“.
- 15 Ještě později v tentýž den kolem 17 hodiny Komise zveřejnila tiskovou zprávu, která oznamovala odstoupení žalobce „s okamžitou účinností“.
- 16 V průběhu téhož dne žalobce sám zveřejnil tiskovou zprávu prostřednictvím soukromé organizace.
- 17 Při plenárním zasedání maltského Parlamentu dne 16. října 2012 p. Gonzi učinil následující prohlášení:
„Dnes odpoledne mi volal předseda Evropské komise, José Manuel Barroso, a informoval mě, že John Dalli právě odstoupil ze své funkce komisaře.

Předseda Barroso mi vysvětlil, že toto rozhodnutí bylo přijato Johnem Dallim s přihlédnutím ke zprávě OLAF týkající se vyšetřování ohledně jednání třetích osob.

[...]

Během jiného telefonického rozhovoru trochu později mi John Dalli řekl, že zpochybňuje všechna proti němu vznesená tvrzení. Nicméně rozhodl se odstoupit ze své funkce komisaře, aby mohl sám sebe a orgán, jehož byl součástí do té doby, lépe bránit.

Později dnešního dne kolem 17 hodiny zveřejnila kancelář předsedy Komise tiskovou zprávu, kterou předkládám všem ve Sněmovně.

[...]“

- 18 Přepis a anglický překlad rozhovoru v radiu v maltštině večer dne 16. října 2012 žalobcem zaznamenaného, osvědčený soudní překladatelem, zmocněným žalobcem, obsahují zejména následující prohlášení:

„Reportér: Odstoupil jste. Nejprve, proč jste odstoupil?

Žalobce: Důvodem bylo to, o čem jsem byl ústně informován. Ve skutečnosti jsem až dosud nedostal nic písemně. [...] Vlastně dnes večer jsem začal hovořit s lidmi, s mými advokáty, abych zahájil nezbytné kroky k prokázání, že tyto závěry [zprávy OLAF] jsou zcela nepravdivé. Dnes zveřejním tiskovou zprávu, ve které rovněž potvrdím, že budu pokračovat v práci, aby úsilí, které jsem společně se svými spolupracovníky věnoval změně tabákové směrnice, která by navrhla přísnější pravidla pro kouření, pokračovalo dále dle původního plánu. Příští pondělí proces zahájím. Doufám, že tento proces bude úspěšný.

[...]

Reportér: A proč jste tedy, Johne, odstoupil? Proč jste cítil potřebu odstoupit, pokud ...?

Žalobce: Zopakuji Vám to, co jsem nedávno řekl v jiném televizním pořadu. Nezůstanu tam, kde mne nechtějí, to je něco, co беру velmi vážně. Od dnešního dne jsem začal pracovat a chci mít zcela volné ruce, abych mohl tato tvrzení vyvrátit.

Reportér: Právě jste řekl, že nezůstanete tam, kde Vás nechtějí. Přinutil Vás předseda Barroso odstoupit, chápu to správně?

Žalobce: Podle mého názoru tato slova znamenají, že nechci zůstat tam, kde mne nechtějí, a na tom trvám.

Reportér: Ale skutečně Vás Barroso přinutil odstoupit?

(neslyšitelné, dvě osoby mluví současně)

Žalobce: V následujících dnech dojde k vývoji.

Reportér: Přinutil Vás odstoupit, nebo to bylo Vaše rozhodnutí?

Žalobce: V následujících dnech dojde k vývoji.

Reportér: Co tedy můžeme očekávat?

Žalobce: V této věci žádám nyní o radu své advokáty, jejich stanovisko budu krok po kroku následovat se všemi důsledky svého rozhodnutí.

[...]“

- 19 Na závěr schůzky konané dne 16. října 2012 sepsal p. Romero Requena „přípis do spisu“, datovaný 18. říjnem 2012, který obsahoval zápis z této schůzky. Podle jeho znění žalobce „[...] přestože popřel kategoricky proti němu vznesená obvinění, současně uvedl, že aby mohl lépe bránit svou pověst, odstoupil jakožto člen Evropské komise s okamžitou účinností“.
- 20 Téhož dne žalobce obdržel od Komise dokumenty k podpisu za účelem zahájení fáze „ukončení“ jeho funkcí a zaplacení mu přechodného příspěvku. V tomto ohledu zdůrazňuje, že odmítl učinit cokoliv, co by mohlo znamenat, že odstoupil z funkcí člena Komise, a zejména odmítl vyplnit dokumenty, které by mu umožnily pobírat náhrady a náhradu jeho nákladů na repatriaci. Poté, co služby Komise provedly dva převody na jeho bankovní účet z titulu přechodného příspěvku, napsal žalobce Komisi dne 28. prosince 2012, že nikdy nepodepsal žádnou žádost v tomto smyslu a vrátil platby na bankovní účet Komise.
- 21 Dne 21. října 2012 žalobce napsal předsedovi Barrosovi, aby jej informoval o tom, že se nedomnívá, že platně odstoupil, že se domnívá, že byl zbaven práva bránit se náležitým způsobem a jeho právo na presumpci nevinu bylo porušeno generálním ředitelem OLAF.
- 22 Dne 22. října 2012 žalobce napsal členům Parlamentu, aby jim sdělil, že kategoricky popírá, že by byl součástí jakýchkoliv jednání nebo komunikace, ke které mohlo dojít mezi dotčeným maltským podnikatelem a výrobcí snus a že mu OLAF nesdělil, o jaké důkazy opřel své předpoklady v tomto ohledu.
- 23 Dne 23. října 2012 předseda Barroso v odpověď žalobci zdůraznil zejména to, že jednotlivé výtky žalobce týkající se protiprávního nebo nesprávného jednání vůči němu byly „nesrozumitelné“ a že byl žalobce povinen jakožto bývalý člen Komise chovat se „se ctí v souladu s článkem 245 SFEU“.
- 24 Dne 30. října 2012 předseda Barroso napsal předsedovi Parlamentu, aby mu poskytl vysvětlení ohledně odstoupení žalobce během schůzky konané dne 16. října 2012. Uvedl zejména následující:

„[J. Dalli] pevně odmítl závěry OLAF. Nicméně během naší diskuse přiznal, že měl kontakty v minulosti mimo oficiální kanály s tabákovým průmyslem, kterých se účastnil maltský podnikatel, a dospěli jsme k závěru, že aniž by byla dotčena zákonná presumpce nevinu ve vztahu k závěrům [OLAF], není pro něj politicky udržitelné, aby nadále vykonával funkci komisaře během doby, kdy se bude snažit obnovit svou pověst. Jak jsem následně veřejně prohlásil, J. Dalli jednoznačně oznámil své okamžité odstoupení před generálním ředitelem právní služby a před mým vedoucím kanceláře. Informoval jsem ho, že jeho odstoupení bude zveřejněno později v tentýž den prostřednictvím tiskové zprávy poté, co bude mít možnost informovat svou rodinu a své spolupracovníky o tomto odstoupení [...]

V této fázi bych rád zdůraznil, že právní důsledky závěrů OLAF musí být jasně odlišeny od jejich politického posouzení. Jak víte, OLAF zaslal svou zprávu generálnímu prokurátorovi Malty a byl jsem informován, že generální prokurátor postoupil věc policii. Spadá nyní pouze do pravomoci maltských orgánů, aby spis projednaly v souladu s maltským právem. Pokud jde o Komisi, nadále budeme plně respektovat zásadu presumpce nevinu, jak jsme činili od začátku vyšetřování OLAF. Zejména veškerá komunikace zástupci Komise po odstoupení J. Dalliho se soustředila výlučně na politický nebo institucionální rozměr dotčených událostí a pečlivě se zdržela jakékoliv byť nepřímé právní kvalifikace těchto událostí a případné odpovědnosti dotčených osob.“

- 25 Dne 28. listopadu 2012 Rada přijala rozhodnutí učiněné po vzájemné dohodě s předsedou Barrosem 2012/744/EU o jmenování nového člena Evropské komise (Úř. věst. L 332, s. 21) Tonia Borga do konce funkčního období Komise dne 31. října 2014.
- 26 Dne 28. dubna 2013 tiskový orgán Malty, *Malta Today*, zveřejnil na své internetové stránce téměř úplně znění (dvě strany chyběly) zprávy OLAF, se kterou se tak žalobce mohl seznámit.

27 Překlad rozhovoru v rádiu v maltštině zaznamenaného žalobcem dne 30. června 2013 obsahuje zejména následující prohlášení žalobce v odpověď na uvítání, kde je představen jako „John Dalli, bývalý komisař pro zdraví“:

„Nejprve bych chtěl zdůraznit, že jsem dosud do dnešního dne neodstoupil jakožto evropský komisař pro zdraví. Tvrdím tedy, že jsem stále komisařem. Moje sesazení bylo protiprávní a moje věc je projednávána před Evropským soudním dvorem, aby bylo Barrosovo rozhodnutí zrušeno.“

Řízení

28 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 24. prosince 2012 podal žalobce projednávanou žalobu.

29 V žalobní odpovědi došlé kanceláři Tribunálu dne 20. března 2013 označila Komise důkazy navrhované v souladu s čl. 46 odst. 1 písm. d) jednacího řádu Tribunálu týkající se skutečností a okolností odstoupení žalobce, a navrhla, aby tyto byly potvrzeny „ústně nebo písemně některým či všemi svědky schůzky konané dne 16. října“ 2012. V duplice došlé kanceláři Tribunálu dne 20. září 2013 zopakovala toto označení navrhovaných důkazů.

30 Poté, co bylo složení senátů Tribunálu změněno, byl soudce zpravodaj přidělen k třetímu senátu, kterému byla tudíž tato věc přidělena.

31 Tribunál na základě čl. 14 odst. 1 jednacího řádu a na návrh třetího senátu rozhodl na svém plenárním zasedání konaném dne 5. února 2014 v souladu s článkem 51 uvedeného řádu o předání věci rozšířenému soudnímu kolegiu složenému z pěti soudců.

32 Vzhledem k překážce na straně jednoho soudce rozšířeného soudního kolegia bylo soudní kolegium doplněno v souladu s čl. 32 odst. 3 třetím pododstavcem jednacího řádu. Vzhledem k tomu, že byl určen předseda Tribunálu proto, aby bylo dosaženo stanoveného počtu soudců, zajistil předsednictví senátu v souladu s čl. 8 třetím pododstavcem uvedeného řádu.

33 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (třetí rozšířený senát) o zahájení ústní části řízení, o přijetí organizačního procesního opatření na základě článku 64 jednacího řádu ve formě písemné otázky žalobci a s výhradou vyjádření účastníků řízení o předvolání žalobce na základě čl. 65 písm. a) uvedeného řádu a o uložení prošetření některých skutečností výsledkem předsedy Barrosa na základě čl. 65 písm. c), čl. 66 odst. 1 a čl. 68 odst. 1 a 2 téhož řádu.

34 Dopisy ze dne 27. května 2014 Tribunál vyzval účastníky řízení k předložení jejich vyjádření k tomuto provádění dokazování ve lhůtě sedmi dnů.

35 Dopisem ze dne 4. června 2014 žalobce uvedl, že je k dispozici Tribunálu k předvolání a nemá námitku proti výsledku předsedy Barrosa jako svědka. Žalobce kromě toho uvedl, že považuje rovněž za potřebné, aby Tribunál vyslechl jako svědky Frédérica Vincenta, jeho bývalého mluvčího, Joannu Darmanin, jeho bývalou vedoucí kanceláře, Giovanniho Kesslera, generálního ředitele OLAF, Johannese Laitenbergera, vedoucího kanceláře předsedy Barrosa, a Johana Denolfa, předsedu dozorčího výboru OLAF.

36 Dopisem rovněž ze dne 4. června 2014 Komise uvedla, že nemá námitku proti předvolání žalobce ani proti výsledku předsedy Barrosa jakožto svědka. Komise kromě toho uvedla, že by bylo vhodné vyslechnout rovněž jako svědky p. Laitenbergera a p. Romero Requeneho.

37 Usnesením ze dne 16. června 2014 Tribunál uložil předvolání žalobce na jednání 7. července 2014.

- 38 Usnesením z téhož dne Tribunál rozhodl vyslechnout jako svědky na témže jednání 7. července 2014 předsedu Barrosa, p. Laitenbergera a p. Romero Requeneho, pí Darmanin a p. Vincenta jednak k „otázce, zda žalobce ústně odstoupil na schůzce konané dne 16. října 2012 v kanceláři předsedy [Barrosa], a pokud ano, za jakého kontextu a okolností a po jakých prohlášeních učiněných předsedou Barrosem“, a jednak k „tomu, co bylo řešeno při jejich osobních kontaktech s žalobcem neprodleně po uvedené schůzce.
- 39 Dopisem ze dne 18. června 2014 žalobce odpověděl na písemnou otázku položenou Tribunálem na základě organizačních procesních opatření.
- 40 Žalobce se dostavil a svědci byli vyslechnuti Tribunálem za podmínek stanovených jednacím řádem na jednání konaném dne 7. července 2014.
- 41 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 8. července 2014, po němž byla ústní část řízení ukončena a zahájena porada.
- 42 Při tomto jednání žalobce předložil stanovisko dozorčího výboru OLAF 2/2012 ze dne 11. prosince 2012, které Tribunál rozhodl založit do spisu poté, co vyslechl Komisi. Komise předložila prohlášení učiněné maltským předsedou vlády před maltským Parlamentem dne 16. října 2012 (viz bod 17 výše). Poté, co Tribunál vyslechl žalobce, rozhodl založit tento dokument do spisu s tím, že rozhodl, že o jeho přípustnosti bude rozhodnuto později.
- 43 Dopisem ze dne 23. října 2014 žalobce zaslal kanceláři Tribunálu písemné vyjádření k protokolu o jednání, který mu byl předán. Tribunál odmítl založit toto vyjádření do spisu, o čemž byli účastníci řízení informováni dopisem kanceláře Tribunálu ze dne 13. listopadu 2014.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 44 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil „ústní rozhodnutí ze dne 16. října 2012 o okamžitém propuštění žalobce, přijaté předsedou [Barrosem]“ (dále jen „napadené rozhodnutí“);
 - uložil náhradu škody ve výši 1 symbolického eura z titulu nemajetkové újmy a předběžně ve výši 1 913 396 eur z titulu majetkové újmy;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 45 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- odmítl žalobu jako zcela nebo částečně nepřípustnou a v každém případě ji zamítl jako neopodstatněnou;
 - uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

K návrhu na vynětí příloh 4 a 13 repliky ze spisu

- 46 Vzhledem k tomu, že žalobce předložil v příloze 4 repliky znění stanoviska dozorčího výboru OLAF týkajícího se projednávané věci zveřejněné v internetové verzi maltského sdělovacího prostředku *MaltaToday* ze dne 7. května 2013 a v příloze 13 repliky znění zprávy OLAF zveřejněné v internetové verzi téhož sdělovacího prostředku ze dne 28. dubna 2013, Komise v duplice tvrdí, že oba tyto

dokumenty „unikly“ do maltského tisku, a navrhuje, aby byly vyňaty ze spisu, jelikož nebyly obdrženy legálně a žalobce neuplatnil zvláštní okolnosti, které by odůvodňovaly jejich založení do spisu, ani se nedovolával jejich rozhodující povahy pro účely rozhodnutí v projednávané věci.

- 47 V tomto ohledu je třeba uvést, že případná důvěrná povaha předmětných dokumentů ani skutečnost, že tyto dokumenty byly případně získány neoprávněně, nebrání tomu, aby byly ponechány ve spise. Neexistuje totiž ustanovení, které by výslovně zakazovalo přihlížet k důkazům, které byly získány protiprávně (rozsudky ze dne 8. července 2008, *Franchet a Byk v. Komise*, T-48/05, Sb. rozh., EU:T:2008:257, body 74 a 75, a ze dne 24. března 2011, *Dover v. Parlament*, T-149/09, EU:T:2011:119, bod 61). Soudní dvůr ani nevyloučil, že ve spisu věci mohou v určitých případech oprávněně figurovat dokonce i interní dokumenty (usnesení ze dne 19. března 1985, *Tordeur a další*, 232/84, bod 8, a ze dne 15. října 1986, *LAISA v. Rada*, 31/86, bod 5).
- 48 V některých situacích tak nebylo nutné, aby žalobce prokázal, že důvěrný dokument, kterého se dovolává na podporu své žaloby, získal legálně. Tribunál rozhodl po zvážení chráněných zájmů, že je třeba posoudit, zda zvláštní okolnosti, jako například to, že předložení dokumentu je rozhodující pro zajištění přezkumu řádnosti postupu, jímž byl napadený akt přijat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. března 2001, *Dunnett a další v. EIB*, T-192/99, Recueil, EU:T:2001:72, body 33 a 34), nebo pro dokázání existence zneužití pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. února 1996, *Lopes v. Soudní dvůr*, T-280/94, Recueil FP, EU:T:1996:28, bod 59), odůvodňují ponechání dokumentu ve spisu.
- 49 V projednávané věci je třeba zaprvé uvést, že není prokázáno, že si žalobce sám dokumenty, jejichž vynětí ze spisu je navrhováno, opatřil protiprávně, jelikož znění těchto dokumentů, které předkládá, je zněním, které bylo zveřejněno v maltském tisku.
- 50 Zadruhé důvěrná povaha dotčených dokumentů byla v každém případě narušena tímto samotným zveřejněním prostřednictvím tisku, takže jejich předložení do spisu projednávané věci nijak jinak uvedenou povahu neporušuje.
- 51 Zatřetí v kontextu projednávané věci byly dotčené dokumenty dovolány na podporu třetího a čtvrtého žalobního důvodu a jsou podle žalobce nezbytné pro posouzení, zda předseda Barroso mohl oprávněně vycházet ze zprávy OLAF za předpokladu, že by legalita této zprávy byla stížena vadami tvrzenými v rámci uvedených důvodů. Tribunál v tomto ohledu uvádí, že v replice žalobce předložil novou právní i faktickou argumentaci vedenou jak proti tvrzením vzneseným proti němu *Swedish Match*, autorem stížnosti jeho se týkající, která byla předmětem zprávy OLAF, tak proti legalitě řízení provedeného OLAF za účelem vypracování této zprávy. Tato argumentace se zakládá ve velmi širokém rozsahu na zprávě OLAF a na stanovisku dozorčího výboru OLAF, považovaných žalobcem za nové skutečnosti zjištěné v průběhu řízení, protože byly zveřejněny v maltském sdělovacím prostředku po podání žaloby. Aniž je dotčena vlastní relevance této argumentace pro účely posouzení legality napadeného rozhodnutí, stačí k vyvrácení námitky Komise, podle které žalobce ani neuplatnil zvláštní okolnosti, které by odůvodňovaly založení dotčených dokumentů do spisu, ani se nedovolával jejich rozhodující povahy pro účely rozhodnutí v projednávané věci.
- 52 Začtvrté je třeba uvést, že datum schůzky konané dne 16. října 2012, na závěr které bylo přijato napadené rozhodnutí, bylo stanoveno kanceláří předsedy Barrosa v závislosti na oznámeném datu, kdy mu měla být zpráva OLAF předána, a že napadené rozhodnutí, za předpokladu, že by existovalo, bylo přijato samotný následující den po předání této zprávy předsedovi Barrosovi. Komise tak tvrdí, že tato zpráva není přípravným aktem ve vztahu k napadenému rozhodnutí, a současně ve svých písemnostech sama připouští, že by bylo přehnané tvrdit, že „napadené rozhodnutí nemá nic do činění s uvedenou zprávou“.

- 53 V důsledku toho je s ohledem na povahu dotčených dokumentů, jejich již provedené zveřejnění ze strany tisku a okolnosti sporu třeba zamítnout návrh Komise na vynětí uvedených dokumentů ze spisu věci.

K přípustnosti dokumentu předloženého Komisí na jednání

- 54 Prohlášení maltského předsedy vlády p. Gonziho určené maltskému Parlamentu na jeho plenárním zasedání konaném dne 16. října 2012 (viz bod 17 výše) pocházející z oficiálního veřejného rejstříku bylo dovoláváno Komisí na jednání, na které byl předvolán žalobce dne 7. července 2014, poté předloženo též orgánem na jednání konaném dne 8. července 2014, po čemž bylo založeno předběžně do spisu. Jeví se relevantním pro účely probíhajícího sporu, jelikož uvádí vyjádření vyměněná mezi p. Gonzim a žalobcem týkající se propuštění žalobce jako člena Komise v průběhu telefonického rozhovoru, který měli odpoledne dne 16. října 2012 krátce po schůzce konané dne 16. října 2012.
- 55 Na jednání konaném dne 7. července 2014 se nicméně advokáti žalobce vyjádřili proti dovolávání se tohoto dokumentu Komisí z důvodů, že nebyl součástí spisu a že by to bylo v rozporu se zásadou kontradiktornosti.
- 56 V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada dodržování práva na obhajobu je základní zásadou unijního práva. Bylo by porušením této zásady, kdyby soudní rozhodnutí bylo založeno na skutečnostech nebo dokumentech, s nimiž se samotní účastníci řízení, nebo některý z nich, nemohli seznámit, a k nimž nemohli zaujmout stanovisko (rozsudek ze dne 22. března 1961, *Snupat v. Vysoký úřad*, 42/59 a 49/59, EU:C:1961:5).
- 57 Zásada rovnosti zbraní, která je důsledkem samotného pojmu „spravedlivý proces“ a má za cíl zajistit rovnováhu mezi účastníky řízení a zaručit, že jakýkoli dokument předložený soudu může být posouzen a napaden kterýmkoli účastníkem řízení, znamená povinnost nabídnout každému účastníku řízení přiměřenou možnost prezentovat svoji věc včetně důkazů za podmínek, které ho nestaví do jasně nevýhodnější situace oproti jeho protivníkovi (rozsudek ze dne 6. listopadu 2012, *Otis a další*, C-199/11, EU:C:2012:684, body 71 a 72).
- 58 V projednávané věci je pozdní předložení sporného dokumentu odůvodněno zvláštními okolnostmi, za kterých byla Komise přivedena k tomu, aby se jej dovolávala. Přestože žádný z účastníků řízení neodkázal ve svých procesních písemnostech na telefonický rozhovor mezi žalobcem a maltským předsedou vlády odpoledne dne 16. října 2012, zmiňuje jej žalobce poprvé při jeho předvolání na jednání konané dne 7. července 2014, když uvádí, že při této příležitosti sdělil p. Gonzimu, že předseda Barroso právě „ukončil“ (terminate) jeho funkce v Komisi. Zmocněnci Komise se tedy odkázali na sporný dokument, ve kterém p. Gonzi spíše prohlašuje, že mu žalobce sdělil své vlastní rozhodnutí odstoupit s cílem vyvrátit tvrzení žalobce týkající se přesného znění vyjádření v průběhu daného rozhovoru. Tedy nejen že zdaleka neporušuje zásadu kontradiktornosti, ale naopak zohlednění uvedeného dokumentu umožňuje zajistit dodržení této zásady tím, že je Komisi poskytnuta příležitost vyjádřit se k novému tvrzení žalobce, učiněnému poprvé na uvedeném jednání.
- 59 Žalobce a jeho advokáti měli ostatně možnost se vyjádřit k přípustnosti, relevanci a důkazní hodnotě uvedeného dokumentu na jednání konaném dne 8. července 2014 ve lhůtě, kterou nelze považovat za nepřiměřeně krátkou vzhledem ke všem okolnostem případu, a zejména oficiální povaze tohoto dokumentu pocházejícího z veřejného rejstříku. V tomto kontextu ostatně žalobce nezopakoval svou námitku proti tomu, aby byl dotčený dokument založen do spisu. Nenavrhl ani Tribunálu, aby mohl tento dokument komentovat písemně, ani nepožádal o odložení jednání.

- 60 S přihlédnutím k těmto prvkům pro posouzení je třeba uznat přípustnost dotčeného dokumentu v rámci probíhajícího řízení (viz obdobně rozsudek ze dne 12. listopadu 2014, *Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise*, C-580/12 P, Sb. rozh., EU:C:2014:2363, body 33 až 35 a citovaná judikatura).

K návrhu na zrušení

Úvodní úvahy k předmětu návrhu na zrušení

- 61 Tribunál byl přiveden ke konstatování, že znění první části návrhových žádání žalobce, plně převzaté v bodě 44 výše, s přihlédnutím k argumentům předloženým v jeho procesních písemnostech, jasně a jednoznačně neoznačuje akt, jehož zrušení je v projednávané věci navrhováno. Z některých částí těchto písemností (zejména body 58 až 67 a 129 žaloby a body 3, 17 a 48 repliky) totiž vyplývá, že se žalobce domáhá zrušení údajného rozhodnutí ze dne 16. října 2012, kterým jej měl předseda Barroso ze své vlastní iniciativy a přisvojením si pravomocí přiznaných Soudnímu dvoru články 245 SFEU a 247 SFEU odvolat z jeho funkcí s okamžitou účinností. Naopak z jiných částí stejných písemností (zejména body 53, 70, 85, 88, 118 a 119 žaloby a bod 54 repliky) vyplývá, že se žalobce domáhá zrušení údajného ústního rozhodnutí přijatého předsedou Barrosem dne 16. října 2012 vykonat jeho výsadu vyzvat jej, aby odstoupil na základě čl. 17 odst. 6 SEU.
- 62 V tomto ohledu je třeba připomenout, že články 245 SFEU a 247 SFEU se týkají případu odvolání člena Komise Soudní dvorem na návrh Rady nebo Komise, zatímco podle čl. 17 odst. 6 SEU „[č]len Komise odstoupí, pokud jej k tomu předseda [Komise] vyzve“.
- 63 Organizačním procesním opatřením ze dne 22. května 2014 (viz bod 33 výše) Tribunál tedy vyzval žalobce, aby uvedl „jasně a jednoznačně“, kterých z obou aktů hypoteticky uvažovaných v bodě 61 výše se týká první část jeho návrhových žádání.
- 64 Ve své písemné odpovědi ze dne 18. června 2014 (viz bod 39 výše) žalobce uvedl, že se domáhá zrušení „ústního rozhodnutí předsedy [Barrosa] ze dne 16. října 2012 o jeho propuštění jakožto člena Komise“. Dodal, že se domnívá, že toto rozhodnutí mohlo mít dvojí právní základ, a sice buď články 245 SFEU a 247 SFEU, nebo čl. 17 odst. 6 SEU.
- 65 Je třeba konstatovat, že i přes výzvu Tribunálu odpověď žalobce nepřispívá k objasnění dosahu jeho návrhových žádání směřujících ke zrušení, převzatých v bodě 44 výše.
- 66 Je třeba nicméně uvést rovněž, že tvrzení žalobce, který nese důkazní břemeno, podle kterého jej předseda Barroso odvolal z jeho funkcí protiprávním přisvojením si pravomocí Soudního dvora na základě článků 245 SFEU a 247 SFEU, nemá žádnou oporu ve spise, ani ostatně v různých shromážděných svědectvích, ani ve výpovědi samotného žalobce při jeho předvolání, takže jej lze bez dalšího odmítnout jako skutkově nepodložené, jelikož žalobce nepředložil žádný důkaz ani indicie o existenci údajného rozhodnutí o odvolání.
- 67 V rozsahu, v němž se tak svou první částí návrhových žádání žalobce hodlal domáhat zrušení údajného rozhodnutí ze dne 16. října 2012, kterým jej měl předseda Barroso ze své vlastní iniciativy a přisvojením si pravomocí přiznaných Soudnímu dvoru články 245 SFEU a 247 SFEU odvolat z jeho funkcí s okamžitou účinností, musí být jeho návrh na zrušení odmítnut jako nepřijatelný z důvodu neexistence žalovatelného aktu ve smyslu článku 263 SFEU, jelikož žalobce neprokázal skutečnou existenci takového rozhodnutí (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 14. ledna 1992, *ISAE v. VP a Interdata v. Komise*, C-130/91, Recueil, EU:C:1992:7, bod 11, a rozsudek ze dne 10. července 1990, *Automec v. Komise*, T-64/89, Recueil, EU:T:1990:42, bod 42 a citovaná judikatura).

68 Ve zbývající části je třeba se domnívat, že předmětem projednávané žaloby je návrh na zrušení údajného ústního rozhodnutí přijatého předsedou Barrosem dne 16. října 2012 vykonat jeho výsadu vyzvat žalobce, aby odstoupil jakožto člen Komise na základě čl. 17 odst. 6 SEU (dále jen „napadený akt“).

Skutkový stav

69 Jestliže se účastníci sporu neshodují na skutkovém stavu, je především věcí Tribunálu, aby nejprve stanovil relevantní skutečnosti a přezkoumal za tímto účelem dostupné důkazy.

70 V projednávané věci i po výše provedeném objasnění předmětu návrhu na zrušení zůstává stanovisko žalobce nejednoznačné a proměnlivé, pokud jde o jeho reakci na údajnou ústní výzvu k odstoupení, kterou mu měl adresovat předseda Barroso na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Jak před podáním projednávané žaloby, tak v procesních písemnostech dával žalobce na srozuměnou jednou, že skutečně odstoupil dne 16. října 2012 na výzvu předsedy Barrosa (viz zejména body 54, 56, 85, 88, 89, 118 a 136 žaloby a body 3, 4, 11, 12, 14, 15, 17, 51, 63, 69, 80, 85, 91 a 121 repliky), podruhé, že nikdy formálně neodstoupil i přes formulaci takové výzvy a že toto odstoupení v každém případě nikdy nenabýlo účinnosti, takže se považuje stále za člena Komise z titulu, ne-li ve výkonu služby [viz zejména mimo bodů 28, 30, 31, 33, 40, 63, 70 až 80, 86, 87, 93 a 129 žaloby a bodů 10 a 86 repliky, jeho dopis předsedovi Barrosovi ze dne 21. října 2012, uvedený v bodě 21 výše, jeho dopis Komisi ze dne 28. prosince 2012, uvedený v bodě 20 výše, jeho písemné slavnostní prohlášení (čestné prohlášení) ze dne 8. května 2013, přiložené v příloze 7 jeho repliky a jeho prohlášení ze dne 30. června 2013 v maltském rádiu, uvedené v bodě 27 výše].

71 Komise tvrdí, že se žalobce dobrovolně rozhodl odstoupit na schůzce konané dne 16. října 2012, aniž byl k odstoupení vyzván předsedou Barrosem ve smyslu čl. 17 odst. 6 SEU.

72 Pouze důkazy původně založené do spisu neumožnily Tribunálu rozhodnout mezi jednak jednou či druhou verzí zastávanou žalobcem (viz bod 70 výše) a jednak verzí zastávanou Komisí (viz bod 71 výše).

73 Za těchto podmínek se Tribunál rozhodl přijmout důkazní opatření uvedená v bodech 37 a 38 výše.

74 Tribunál bude dále v tomto rozsudku vycházet konkrétně jednak z prohlášení a odpovědí žalobce určených Tribunálu při jeho předvolání na jednání dne 7. července 2014, obsažených v protokolu o uvedeném jednání, a jednak z podepsaných protokolů, které přebírají výpověď a odpovědi na otázky Tribunálu a účastníků řízení ze strany svědků p. Barrosa, p. Laitenbergera, p. Romero Requeneho, pí Darmanin a p. Vincenta.

75 Při posouzení důkazní síly těchto jednotlivých svědeckvých bylo zohledněno jednak to, že předseda Barroso je údajně autorem napadeného aktu, a jednak to, že ostatní svědkové jsou všichni úředníky nebo zaměstnanci Komise, a pracují tedy více či méně přímo pod jejím předsedou, vedle skutečnosti, že dva z nich, p. Laitenberger a p. Romero Requena, byli osobně zapojeni do přípravy, jakož i do kroků navazujících na schůzku konanou dne 16. října 2012.

76 Nic to nemění na tom, že svědkové složili přísahu stanovenou v čl. 68 odst. 5 prvním pododstavci jednacího řádu a že osvědčili svá prohlášení za podmínek upřesněných článkem 71 uvedeného řádu s tím, že byli specificky upozorněni při této příležitosti na trestní důsledky stanovené jejich vnitrostátními právními předpisy v případě křivého svědectví.

- 77 Kromě toho hierarchicky podřízené postavení čtyř svědků ve vztahu k předsedovi Barrosovi nepředstavuje samo o sobě dostatečný důvod pro zpochybnění pravdivosti jejich výpovědí vzhledem jak k právům, která mají, a povinnostem, které jsou jim uloženy, na základě služebního řádu úředníků Evropské unie (viz zejména jeho články 11, 12, 19, 21a a 22) a pracovního řádu ostatních zaměstnanců, tak k nedostatku jejich osobního zájmu na věci.
- 78 Spolehlivost a důvěryhodnost svědectví je v každém případě osvědčena jejich celkovou soudržností. Jejich svědectví jsou zejména ve většině základních bodů podpořena jinými objektivními skutečnostmi ve spisu, na které je odkazováno dále v tomto rozsudku.
- 79 Naopak důkazní hodnota prohlášení učiněných žalobcem při různých okolnostech, a zejména při jeho předvolání na jednání dne 7. července 2014 je dotčena nejednoznačnou či dokonce rozpornou povahou jeho postupných verzí událostí, které přinášejí více zmatku než objasnění. Navíc některá z prohlášení žalobce lze v některých základních bodech vyvrátit nebo popřít nejen shodujícími se prohlášeními svědků vyslechnutých Tribunálem, ale také jinými objektivními skutečnostmi ve spisu, na které je odkazováno dále v tomto rozsudku.
- 80 Tribunál tedy začne stanovením skutkového stavu v projednávané věci, když se opře o pět svědectví, která má k dispozici, jakož i tam, kde se účastníci řízení shodují ohledně skutkového stavu, o prohlášení žalobce při jeho předvolání. Tribunál posoudí současně stupeň důvěryhodnosti některých rozporných tvrzení žalobce. Tribunál dále určí, v jakém rozsahu mohou takto stanovené skutečnosti být potvrzeny jinými důkazy založenými do spisu.
- 81 V tomto ohledu lze uvést to, co vyplývá z okolností, průběhu a závěru schůzky konané dne 16. října 2012, jakož i bezprostředních navazujících kroků.
- 82 Nejprve, pokud jde o přípravu před touto schůzkou, předseda Barroso několikrát diskutoval se svými blízkými spolupracovníky od zahájení vyšetřování OLAF různé politické možnosti, které by měl v případě, že „by z toho žalobce nevyšel očištěn“. S přihlédnutím k precedentu představovanému hromadným odstoupením Komise, které předsedal Jaques Santer po „aféře Cresson“ v roce 1999, která byla považována za referenční politickou událost, byly vymezeny tři možnosti pro daný případ dotčenými osobami, a sice v pořadí, kterému dávaly přednost: a) možnost, že by byl žalobce schopen neprodleně poskytnout úplná a uspokojivá vysvětlení v odpověď na závěry OLAF, čímž by předsedovi Barrosovi veřejně umožnil obnovit důvěru v něho; b) v opačném případě možnost odstoupení z iniciativy žalobce s cílem bránit své jméno a chránit Komisi; c) v případě odmítnutí této možnosti možnost odstoupení žalobce po výzvě předsedy Barrosa na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Tato poslední uvedená možnost se dotčeným osobám zdála jako nejméně škodlivější pro žalobce, jelikož by veřejně ukazovala ztrátu důvěry předsedy Barrosa v něho; tato možnost proto měla být použita pouze jako možnost poslední.
- 83 Dotčené osoby rovněž uznávají, že bylo třeba otázku projednat rychle a rozhodně hned poté, co bude známa zpráva OLAF, neboť jinak by byly Komisi způsobeny značné politické škody. Svědek p. Laitenberger tak uvedl s odkazem na různé nešťastné precedenty, ke kterým došlo během posledních dvou desetiletí, že „pokud taková situace nastane, je nutná okamžitá reakce; ztracený čas nelze dohnat, v takových situacích neexistuje ochranná doba“. Stejně tak svědek p. Romero Requena uvedl, že Komise zažila několik nepříjemných a bolestivých situací spojených s vyšetřováními OLAF, pokud se ukázala jako příliš pomalá v reakci a byla-li obětí úniků v tisku.
- 84 Několik dnů před zasláním zprávy OLAF předseda Barroso a jeho blízcí spolupracovníci byli neformálně informováni, že se věci „pro žalobce nevyvíjejí dobře“, aniž jim bylo sděleno více podrobností.

- 85 Dne 11. října 2012 kancelář předsedy Barrosa, obeznámená o bezprostřednosti zaslání zprávy OLAF, kontaktovala kancelář žalobce, aby s ní dohodla datum schůzky, které bylo stanoveno na 16. října 2012 na 13:30 hodin. Paní Darmanin o ní uvědomila žalobce a ten se jí dotázal, zda znala předmět této schůzky. Odpověděla mu záporně a zeptala se, zda jej má ověřit. Žalobce odpověděl, že to není nutné. Připravila tedy pro něj spis, který se týkal různých běžících projektů, na které by mohla přijít řeč během této schůzky.
- 86 Pokud jde o program schůzky konané dne 16. října 2012, žalobce uvádí, že byl „zcela překvapen“. Nicméně Tribunál konstatuje, že žalobce musel přinejmenším tušit, že se týká vyšetřování OLAF ve věci jeho osoby, i když nebyl informován o jeho ukončení, ani o předání zprávy OLAF předsedovi Barrosovi.
- 87 Žalobce byl totiž zaprvé dvakrát vyslechnut OLAF dne 16. července a 17. září 2012 (viz body 5 a 8 výše) a při těchto příležitostech vyplývá ze zprávy OLAF, že mu byly položeny velmi podrobné otázky ohledně skutečností popsaných v průvodním dopise, zejména pokud jde jednak o komunikaci neoficiální a neoznámenou Komisi, kterou měl na Maltě se zástupci tabákového průmyslu, jejíž existenci ostatně sám v některých případech uznal, a jednak o jeho vztahy s p. Zammitem, který sloužil jako prostředník při této komunikaci jak během období, kterého se týkalo vyšetřování a pokud jde o předmět tohoto vyšetřování, tak v jeho průběhu.
- 88 Zadruhé žalobce se již setkal poprvé s předsedou Barrosem ohledně vyšetřování OLAF dne 25. července 2012 a oba muži obecně diskutovali problém vznesený stížností. Předseda Barroso mu při této příležitosti zdůraznil význam věci a žalobce kategoricky popřel jeho jakoukoliv účast v této věci, když mu sdělil svůj úmysl zahájit stíhání proti zúčastněným osobám, úmysl, který se však nezrealizoval, nebo o jehož realizaci nebyla v každém případě Komise obeznámena.
- 89 Zatřetí předseda Barroso, vyslechnutý jako svědek, vysvětlil, že při svých dvoustranných jednáních s členy Komise jim obvykle sděluje, jaký je program schůzky, pokud to spadá do běžných činností Komise, ale že v dané věci chtěl osobní diskusi politického rázu s žalobcem, takže žádný program nebyl uveden. Podle něj musel žalobce nutně vyvodit ze samotné neexistence programu, že se schůzka bude týkat vysoce důvěrného a důležitého předmětu, kterým mohlo být pouze vyšetřování OLAF, které se jej týkalo. Tento předpoklad může ostatně vysvětlovat, proč žalobce nenechal ověřit program dané schůzky, i když mu to jeho vedoucí kanceláře navrhla (viz bod 85 výše).
- 90 Začtvrté nesdělení výslovného programu kanceláři žalobce lze rozumně vysvětlit oprávněnou snahou předsedy Barrosa zachovat co nejdéle vyšetřování a zprávu OLAF v tajnosti. Je třeba uvést v tomto ohledu, že svědkové, pí Darmanin a p. Vincent, potvrdili v odpověď na otázku Tribunálu, že nevěděli o uvedeném vyšetřování ani o skutečnostech, které se jej týkaly do doby, než o něm byli informováni samotným žalobcem po schůzce konané dne 16. října 2012.
- 91 Dne 15. října 2012 byla zpráva OLAF doručena kanceláři předsedy Barrosa a přečtena čtyřmi osobami, a sice kromě předsedy Barrosa, p. Laitenbergerem, pí Day a p. Romero Requenou.
- 92 Dva návrhy tiskové zprávy byly poté důvěrně zpracovány pí Day a poté přečteny p. Laitenbergerem a p. Romero Requenou. První se týkala případu, že by žalobce odstoupil z vlastní iniciativy, druhá se týkala případu, že by žalobce odstoupil po výzvě předsedy Barrosa na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Oba tyto návrhy byly předány službě tiskového mluvčího Komise krátce před zahájením schůzky konané dne 16. října 2012.
- 93 Naopak žádný návrh tiskové zprávy nebyl sepsán pro případ, že by byl žalobce schopen poskytnout úplná a uspokojivá vysvětlení v reakci na zprávu OLAF. Předseda Barroso i p. Laitenberger a p. Romero Requena, vyslechnutí jako svědci, vysvětlili, že to nebylo možné bez seznámení se s podstatou těchto případných vysvětlení. Mimoto v takovém případě by pravděpodobně nebylo nutné zveřejnit tiskovou zprávu, přinejmenším nikoliv neprodleně.

- 94 Nebyl vypracován ani žádný návrh rozhodnutí na základě čl. 17 odst. 6 SEU, ani dopis o odstoupení žalobce. Naopak bylo stanoveno, že se po svém setkání s žalobcem předseda Barroso spojí telefonicky s maltským předsedou vlády.
- 95 Před zahájením schůzky konané dne 16. října 2012 předseda Barroso požádal p. Laitenbergera a p. Romero Requenu, aby byli k dispozici pro vzetí na vědomí závěrů z této schůzky a pro zajištění na ni navazujících kroků.
- 96 Schůzka začala v 13:45 hodin a trvala celkem přibližně hodinu a půl.
- 97 Předseda Barroso začal tím, že žalobci ukázal zprávu OLAF. Žalobce požádal, aby se s ní mohl seznámit, ale předseda Barroso odmítl z důvodu, že tato zpráva je důvěrná. Několikrát však žalobci přečetl průvodní dopis a zeptal se ho, co si o něm myslí.
- 98 Žalobce důrazně poukazoval na svou nevinu stran tvrzení týkajících se žádaných úplatků a údajných pokynů jím daných p. Zammitovi, avšak zároveň nepopřel své neoficiální schůzky na Maltě se zástupci tabákového průmyslu, které byly organizovány prostřednictvím p. Zammita, aniž o nich Komise nebo jeho kancelář byly informovány ani přátelské osobní vztahy s p. Zammitem. Uznal, že byl v tomto ohledu neopatrný a že se této aktivitě neměl věnovat.
- 99 S přihlédnutím k těmto vysvětlením jím kvalifikovaným jako „málo přesvědčivá“ a dokonce „podivná“ se předseda Barroso domníval, že politické podmínky byly takové, že bylo „nemyslitelné“, aby žalobce zůstal ve funkci. V tomto kontextu předseda Barroso, vyslechnutý jako svědek, upřesnil, že v této fázi ztratil k žalobci veškerou politickou i osobní důvěru. Předseda Barroso rovněž tvrdil, že musel chránit celistvost Komise jako orgánu. Oznamoval žalobci, že by za těchto podmínek bylo vhodnější a čestnější, aby odstoupil z vlastní iniciativy, aby mohl bránit svou čest. Dodal nicméně, že pokud tak žalobce neučiní, Lisabonská smlouva mu přiznává pravomoc jej k odstoupení přinutit tím, že jej formálně vyzve, aby odstoupil.
- 100 Oba muži pokračovali v diskusi téměř hodinu, kdy žalobce nadále namítal svou nevinu a žádal o přístup ke zprávě OLAF a předseda Barroso odpovídal, že nemá právo mu ji předat. Žalobce rovněž dlouze vysvětloval předsedovi Barrosovi, jak je pro něj, jakož i pro jeho rodinu tato situace nepříjemná, a že potřebuje více času alespoň 24 hodin, aby se o těchto otázkách mohl poradit se svým advokátem, ale tato lhůta mu byla zamítnuta předsedou Barrosem, který mu mohl poskytnout pouze půl hodinu.
- 101 Na závěr této diskuse žalobce sdělil předsedovi Barrosovi, že se rozhodl odstoupit. Předseda Barroso zdůraznil při své výpovědi jako svědek, že toto tvrzení bylo formulováno v přítomném čase („odstupuji“), a nikoliv v čase budoucím („odstoupím“).
- 102 V tomto kontextu Tribunál nevezal v úvahu výpovědi žalobce, podle které tváří v tvář „obtěžování“, jehož byl předmětem, předsedovi Barrosovi pouze řekl: „zdá se, že musím odejít“ nebo „asi bych měl odejít“, ale myslel tím, že v tomto stadiu zatím neodstupuje.
- 103 Účinek takových vyhýbavých prohlášení byl totiž neslučitelný s třemi možnými výsledky schůzky konané dne 16. října 2012 zamýšlenými předsedou Barrosem (viz bod 82 výše), které všechny vyžadovaly rychlé a rozhodné projednání (viz bod 83 výše), takže lze rozumně vyloučit, že by se s tím předseda Barroso spokojil.

104 Zvláště je třeba uvést, aniž je třeba se tázat na důvody, proč považoval žalobce za vhodné předložit projednávanou věc Tribunálu, že dotýčný pokračoval ve své výpovědi následovně:

„Pocházím ze systému, byl jsem ministrem v maltském kabinetu po dobu několika let – více než 15 let; [p]ocházím ze systému, kde když vám řekne předseda vlády, abyste odešel, byť pouze formou sms, odejdete. Chci říci, to je systém, neřeknete ‚ne, předložím věc soudům‘; chci říci, to je systém, na který jsem zvyklý. A tedy taková byla situace, které jsem v tomto okamžiku čelil.“

105 Stejně tak v odpověď na otázku Tribunálu žalobce vykřikl: „Jak může politik zůstat tam, kde ho nechtejší?“

106 Tyto spontánní poznámky se zdají málo slučitelné s verzí zastávanou žalobcem o pouhém oznámení budoucího odstoupení, či dokonce o pouze zamýšleném odstoupení.

107 Přibližně v 15:00 hodin předseda Barroso nechal zavolat do své kanceláře p. Laitenbergera a p. Romero Requenu, aby vzali na vědomí závěry schůzky a zajistili na ni navazující kroky zejména zveřejněním tiskové zprávy, která by oznamovala odstoupení žalobce, a postaráním se o zaměstnance jeho kanceláře.

108 Pro účely tohoto rozsudku je třeba především vzít v úvahu tuto druhou část schůzky konané dne 16. října 2012, tak jak byla následovně popsána svědky:

- předseda Barroso sdělil p. Laitenbergerovi a p. Romero Requenemu za přítomnosti žalobce, že se žalobce rozhodl odstoupit a zároveň zpochybnil tvrzení OLAF;
- žalobce nadále uplatňoval důrazně svou nevinu, jakož i protestoval proti řešení, které mu bylo uloženo, a zašel tak daleko, že mluvil o „lynčování“, a především žádal o více času před veřejným oznámením svého odstoupení; v tomto ohledu v odpověď na otázku advokátů žalobce svědek p. Romero Requena upřesnil, že i když uplatňoval důrazně svou nevinu, současně akceptoval politickou realitu svého odstoupení;
- předseda Barroso se domníval, že nemůže odkládat vyřešení této věci, jelikož odstoupení žalobce je politickým a institucionálním rozhodnutím, o němž musí být informovány maltské orgány a předsedové ostatních orgánů, a nejpozději odpoledne musí být zveřejněna tisková zpráva;
- s přihlédnutím k naléhání žalobce na to, aby měl více času před veřejným oznámením svého odstoupení, chtěl předseda Barroso vyjasnit, zda své odstoupení potvrzuje, nebo zda se domnívá, že může zůstat ve funkcích jako člen Komise; žalobce odpověděl, že nikoli a potvrdil své odstoupení, avšak nadále požadoval více času;
- předseda Barroso uzavřel, že věc nemůže být znovu otevřena; velice rád by poskytl žalobci více času, ale toto udělat nemohl a domníval se, že mu bylo předáno odstoupení;
- předseda Barroso přečetl návrh tiskové zprávy, která oznamovala odstoupení žalobce, žalobci za přítomnosti dvou svědků; žalobce neměl námitek; předseda Barroso do ní nicméně doplnil ručně větu „Pan Dalli kategoricky odmítá tyto závěry“;
- na konci schůzky se konverzace týkala následujících kroků a praktických aspektů odstoupení žalobce; žalobce požádal o informace ohledně postupu, jak za něj jako člena kolegia nalézt náhradu a ohledně administrativní situace zaměstnanců jeho kanceláře, a tyto informace obdržel.

- 109 Během této druhé části schůzky konané dne 16. října 2012 se žalobce zeptal, zda musí napsat dopis o odstoupení. Předseda Barroso mu odpověděl, že nemusí, ale může, pokud chce, a oba muži se dohodli požádat p. Romero Requeneho, aby připravil návrh dopisu, který by uváděl důvody jeho odstoupení. Předseda Barroso upřesnil, že tím zamýšlel poskytnout žalobci příležitost, aby předložil argumenty na obranu, které nemohly být obsaženy v tiskové zprávě Komise.
- 110 V tomto ohledu a z důvodů obdobných důvodům uvedeným v bodech 103 až 106 výše v odpověď na tvrzení uvedené v bodě 102 výše Tribunál konstatuje, že žalobce postrádá důvěryhodnost, když tvrdí ve výpovědi, že prohlásil za přítomnosti p. Laitenbergera a p. Romero Requeneho, že „odejde“ nebo že „hodlá odejít“, ale pouze za podmínky, že jeho odstoupení bude mít písemnou formu. V odpověď na otázku advokátů žalobce svědek p. Romero Requena navíc uvedl, že nikdy nepovažoval dopis o odstoupení za formalitu nutnou pro odstoupení žalobce. Tento dopis měl pouze umožnit žalobci, aby veřejně písemně uvedl důvody svého odstoupení. Stejně tak během svého slyšení svědek p. Laitenberger ukončil svůj popis skutečností tím, že uvedl, že pro něj bylo s přihlédnutím ke konverzaci mezi předsedou Barrosem a žalobcem za jeho přítomnosti jasné, že se žalobce rozhodl odstoupit ze své vlastní iniciativy, spíše než že byl přinucen odstoupit a že dopis o odstoupení žalobce byl čistě potvrzující z hlediska již učiněného a účinného rozhodnutí.
- 111 Schůzka skončila a žalobce opustil kancelář předsedy Barrosa kolem 15:30 hodin.
- 112 Předseda Barroso si ihned zavolal telefonicky s maltským předsedou vlády, p. Gonzim, se kterým se dohodl na zahájení postupu nahrazení žalobce.
- 113 Kolem 15:45 hodin se žalobce vrátil do své kanceláře a požádal sekretářku, aby zavolala zaměstnance kanceláře na poradu. Poté, co jej pí Darmanin požádala o sdělení důvodu, žalobce jí podle jejích vzpomínek odpověděl takto:
- „Máme problém, máme velký problém – musím nejdřív zavolat manželce a říct jí to. Musím odejít [v maltštině: irrid nitlaq], musím zjistit, musím ověřit [v maltštině: irrid nara] náhrady. Jaká jsou moje práva? Mám nárok na důchod?“
- 114 Žalobce poté zavolal manželce a pí Darmanin odešla z místnosti.
- 115 Žalobce rovněž zavolal zpět maltskému předsedovi vlády, který ho již volal v jeho nepřítomnosti. Podle žalobce tento telefonický rozhovor trval minutu a p. Gonzi mu pouze řekl: „Poslouchejte, volal mi Barroso a řekl, že už nejste komisařem a musíme najít někoho jiného.“ Žalobce dále v odpověď na otázku při svém předvolání zdůraznil, že vysvětlil p. Gonzimu, že předseda Barroso jeho mandát člena Komise „ukončil“. Tato takto popsaná vyjádření jsou nicméně vyvrácena prohlášením p. Gonziho před maltským Parlamentem večer též den (viz bod 17 výše).
- 116 Mezi 16:00 a 16:15 hodin byli zaměstnanci kanceláře žalobce svoláni do zasedací místnosti. Žalobce je informoval, že měl schůzku s předsedou Barrosem, který mu sdělil závěry zprávy OLAF týkající se určitých kontaktů, které měl mít s tabákovým průmyslem. Zejména prohlásil, že v 17:00 hodin předseda Barroso oznámí jeho odchod z Komise a že nyní opustí Komisi, vrátí se na Maltu a bude hájit svou věc.
- 117 Během svého slyšení svědkyně pí Darmanin potvrdila a zopakovala, že i když si nevzpomíná již na přesné výrazy použité žalobcem při jeho schůzce se zaměstnanci kanceláře, pochopila, že po sedmnácté hodině již nebude členem Komise. V odpověď na otázku Tribunálu dodala, že nebyla schopna pod přísahou potvrdit, že žalobce řekl „odstoupil jsem“, ale že si ani nevzpomíná, že by řekl cokoliv v opačném smyslu.

- 118 Mezi 16:20 hodin a 16:45 hodin p. Romero Requena přišel do kanceláře žalobce, aby mu předal návrh dopisu o odstoupení, který sepsal s pomocí své asistentky. Nalezl jej v kanceláři ve společnosti jiné jemu neznámé osoby. Žalobce nepodepsal dotčený návrh dopisu, ale odpověděl, že „se o to postará“. Pan Romero Requena ihned kancelář opustil.
- 119 Dotčený návrh dopisu (příloha A.12 žaloby) je sepsán následovně a obsahuje následující škrty, které byly nesporně provedeny ručně žalobcem poté, co mu byl uvedený návrh předán:
- „Vážený pane předsedo,
- tímto Vás informuji o mém rozhodnutí odstoupit z funkcí člena Evropské komise s okamžitým účinkem.
- Toto rozhodnutí jsem učinil, abych bránil jednak svou vlastní dobrou pověst a nepoškodil Evropskou unii ani Komisi během následujících týdnů.
- Pevně zpochybňuji veškerá tvrzení. Jsem přesvědčen, že nic nepovede ke konstatování protiprávního jednání v rozporu se zákonem z mé strany. Hodlám tedy použít všech legálních prostředků, které mám k dispozici, abych ochránil svou pověst a zájmy před těmito tvrzeními. Avšak potrvá to nějakou dobu, a to vyžaduje, abych byl uvolněn ze svých stávajících politických odpovědností člena Evropské komise. Kdybych ve funkci zůstal, nebyl bych schopen hájit svou věc tak důrazně, jak považuji za nutné. Současně uznávám, že by nevyhnutelně poškodilo obraz orgánu, kdyby některý z jeho stávajících členů byl zapleten do soudního boje proti tvrzením týkajícím se jeho osobního chování. A co je důležitější, nebyl bych schopen věnovat veškerou svou energii výkonu funkcí komisaře [...] a současně se proti takovým tvrzením hájit.
- Rád bych Vás však ujistil, že mé rozhodnutí bránit svou dobrou pověst proti těmto tvrzením mi nezabrání dodržovat zákonné povinnosti jakožto bývalého komisaře chovat se čestně a diskrétně.“
- 120 V 16:50 hodin pí Day zavolala pí Darmanin, aby jí navrhla zorganizovat schůzku zaměstnanců kanceláře žalobce s ní a p. Laitenbergerem. Tato schůzka se konala mezi 17:30 a 17:45 hodin ve třináctém poschodí budovy Berlaymont. Zaměstnanci kanceláře žalobce byli zejména informováni o tom, že místopředseda Komise Maroš Šefčovič bude odpovědný za generální ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitelů do jmenování nového člena Komise náhradou za žalobce.
- 121 V 17:11 hodin byla zveřejněna tisková zpráva Komise, která oznamovala odstoupení žalobce. Žalobce připouští, že o ní věděl.
- 122 Kolem osmnácté hodiny byl tiskový mluvčí žalobce p. Vincent žádán, aby za ním přišel do jeho kanceláře. Žalobce jej požádal, zda je možné vydat tiskovou zprávu, ve které by uvedl své stanovisko v reakci na tiskovou zprávu Komise. Pan Vincent mu odpověděl, že to již není možné, jelikož jeho odstoupení se nyní stalo oficiálním, a že již tudíž nemůže využívat tiskových služeb Komise. Žalobce to velmi rozladilo. V tomto okamžiku pí Darmanin, která slyšela ze své kanceláře rozrušené hlasy v nedaleké kanceláři, objevila žalobce zaneprázdněného diskutující s p. Vincentem. Potvrdila žalobci, že zveřejnění tiskové zprávy jeho jménem již není možné, jelikož od 17:00 hodin již není členem Komise, a že osobou, která zastupuje orgán, je jeho předseda, který již svou vlastní zprávu zveřejnil.
- 123 Později večer žalobce zveřejnil vlastní tiskovou zprávu. Tato tisková zpráva neoznamuje jeho odstoupení, ale ani nevyvrací tiskovou zprávu Komise. V podstatě se omezuje na odmítnutí všech tvrzení OLAF.

- 124 S přihlédnutím k předcházejícím zjištěním, posouzením a úvahám Tribunál konstatuje, že je právně dostačujícím způsobem prokázáno, že žalobce ústně odstoupil z funkcí člena Komise během schůzky, kterou měl s předsedou Barrosem odpoledne dne 16. října 2012 v kanceláři předsedy Barrosa a že ústně své odstoupení potvrdil za přítomnosti p. Laitenbergera a p. Romero Requeneho.
- 125 Tento závěr, prokázaný především na základě výpovědí svědků, potvrzených případně předvoláním žalobce, je podepřen zejména:
- prohlášením maltského předsedy vlády určeným maltskému Parlamentu večer dne 16. října 2012 po jeho telefonickém rozhovoru s žalobcem (viz bod 17 výše);
 - rozhovorem poskytnutým žalobcem maltskému rádiu večer dne 16. října 2012 (viz bod 18 výše), ve kterém se dotyčný rozhodl prezentovat svůj odchod z Komise jako dobrovolné politické rozhodnutí;
 - nevyvracením tiskové zprávy zveřejněné Komisí kolem sedmnácté hodiny večer dne 16. října 2012 žalobcem, o které přesto věděl a která oznamovala jeho odstoupení;
 - neučiněním oficiálního prohlášení žalobcem zejména v jeho vlastní tiskové zprávě zveřejněné večer dne 16. října 2012 za účelem zpochybnění jeho odstoupení oznámeného Komisí;
 - omezenou povahou ručně psaných poznámek provedených žalobcem v návrhu dopisu o odstoupení, který mu byl předán p. Romero Requenem (viz bod 119 výše);
 - přípisem do spisu p. Romero Requeneho ze dne 18. října 2012 (viz bod 19 výše), vypracovaným před prvním zpochybněním skutkového stavu nebo legality svého odstoupení žalobcem (viz bod 21 výše), tedy *in tempore non suspecto*.

Právní otázky

- 126 Ze všech předcházejících skutkových zjištění vyplývá, že žalobce ústně odstoupil z funkcí člena Komise během schůzky konané dne 16. října 2012 a že ústně své odstoupení potvrdil za přítomnosti p. Laitenbergera a p. Romero Requeneho na závěr této schůzky.
- 127 S ohledem na žalobní důvody přísluší Tribunálu, aby posoudil z právního hlediska, zda je třeba toto odstoupení kvalifikovat jako dobrovolné, nebo zda k němu došlo na základě pravomoci spojené s výzvou, kterou měl učinit předseda Barroso ve smyslu čl. 17 odst. 6 SEU, a která by tedy v projednávané věci představovala žalovatelný akt.
- 128 Úvodem je třeba uvést, že čl. 17 odst. 6 SEU nepodřizuje ani výzvu předsedy Komise, ani odstoupení, které musí následovat, zvláštní podmínce formy, zejména písemnosti. Nezdá se ani, že by taková formalita byla vyžadována obecnou zásadou právní jistoty, jelikož důkazní břemeno ohledně odstoupení nese v každém případě účastník řízení, který se jej dovolává (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 23. února 2001, *De Nicola v. EIB*, T-7/98, T-208/98 a T-109/99, Recueil FP, EU:T:2001:69, body 287 a 290). To samé platí ostatně v případě dobrovolného odstoupení člena Komise.
- 129 Je tedy třeba bez dalšího zamítnout žalobní důvod směřující ke zrušení, který vychází z porušení uvedeného ustanovení a uvedené obecné právní zásady tím, že žalobce nevyjádřil své odstoupení písemně.

- 130 S ohledem na výše uvedené žalobce v podstatě tvrdí, že tím, že jej výslovně vyrozuměl o svém úmyslu použít pravomoc, kterou má na základě čl. 17 odst. 6 SEU požadovat jeho odstoupení, přijal předseda Barroso ústní rozhodnutí, které představuje žalovatelný akt ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, jelikož má právně závazné účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení.
- 131 Konkrétně to, že předseda Barroso vyzval žalobce, aby odstoupil, když podotkl, že by pro něj bylo čestnější, aby tak učinil ze své vlastní iniciativy, než aby k tomu byl vyzván, představuje *de facto* a *de jure* samotné vyjádření pravomoci, kterou má předseda Komise na základě čl. 17 odst. 6 SEU žádat odstoupení člena Komise. „Výzva“ učiněná vůči žalobci, aby „dobrovolně odstoupil“, a „výhrůžka“, pokud by to odmítl učinit, předsedy Barrosa, který „jej vyzval, aby odstoupil“, údajně představují ve skutečnosti jeden a tentýž akt oznámený dvě různými způsoby a formulovaný různými slovy.
- 132 Pro účely posouzení, zda vyjádření skutečně učiněná předsedou Barrosem při schůzce konané dne 16. října 2012 představují, jak tvrdí žalobce, ústní „výzvu“ k odstoupení z jeho funkcí ve smyslu čl. 17 odst. 6 SEU, je třeba vzít v úvahu jednak povahu, jakož i obsah dotčených funkcí a jednak genezi, jakož i *ratio legis* dotčeného ustanovení.
- 133 Pokud jde zaprvé o povahu dotčených funkcí, spadají do mandátu převážně politické povahy (viz zejména čl. 17 odst. 1, 3 a 8 SEU), přiznaného Evropskou radou dotčené osobě ve vzájemné shodě s předsedou Komise a po schválení Parlamentem (viz čl. 17 odst. 7 SEU). Pokud jde o obsah těchto funkcí, definovaný v čl. 17 odst. 1 SEU, zahrnuje především koordinační, výkonné, řídicí a kontrolní funkce z hlediska provádění politik Unie v oblastech pravomocí přiznaných Unii Smlouvami.
- 134 V rozsahu, v němž lze Komisi považovat, jak se sama definuje, za hlavní „výkonný orgán“ nového právního řádu mezinárodního práva, který představuje Unie (ve smyslu rozsudku ze dne 5. února 1963, van Gend & Loos, 26/62, Recueil, EU:C:1963:1), tak vykonávají její členové kolegiálně funkce, které spadají podle klasické teorie oddělení pravomocí do výkonné moci.
- 135 V tomto kontextu je třeba uvést, že podle ústavních tradic společných členským státům lze osoby, které jsou nositeli takových funkcí ve vnitrostátních výkonných orgánech, obecně odvolat v rámci diskreční pravomoci vedoucím výkonné moci nebo orgánem, který je jmenoval. Je třeba v tomto ohledu připomenout vlastní prohlášení žalobce při jeho předvolání, převzatá v bodě 104 výše, týkající se politických zvyklostí na Maltě.
- 136 Pokud jde zadruhé o genezi a *ratio legis* čl. 17 odst. 6 SEU, je třeba připomenout, že kromě pravidelných obnovování a úmrtí Smlouvy původně nestanovily žádnou jinou možnost odstoupení člena Komise než dobrovolné odstoupení (článek 215 ES) nebo odvolání Soudním dvorem, konkrétně v případě závažného pochybení (článek 216 ES).
- 137 Kromě těchto zvláštních okolností, které mohly vést k odvolání Soudním dvorem, tedy neexistovala žádná možnost pro Komisi jakožto kolegium nebo pro jejího předsedu jakožto jejího vedoucího přinutit některého z jejích členů odstoupit, jestliže se zdálo, že to v samotném zájmu orgánu vyžadují kontext nebo politické okolnosti daného okamžiku.
- 138 Jak bylo uvedeno v bodě 135 výše, tento stav věcí neodpovídal politickým zvyklostem, které obvykle existují v rámci vnitrostátních orgánů výkonné moci.
- 139 Jak zdůraznila Komise během probíhajícího řízení, tento stav věcí vedl dále k hromadnému odstoupení Komise, které předsedal Jacques Santer, dne 15. března 1999 v návaznosti na odmítnutí dvou jejích členů odstoupit v situaci, kdy hrozilo, že Parlament vysloví Komisi jakožto kolegiu nedůvěru.

- 140 Za účelem předejít opakování takových případů hromadného odstoupení, které mohou narušit řádné fungování orgánů Společenství nebo poškodit jejich politickou důvěryhodnost, svěřili autoři Niceské smlouvy podepsané dne 26. února 2001 předsedovi Komise diskreční pravomoc požadovat odstoupení člena Komise s podporou většiny kolegia. Článek 217 odst. 4 ES, ve znění Niceské smlouvy, tak stanoví, že „[č]len Komise odstoupí, pokud jej o to předseda se souhlasem pléna Komise požádá“.
- 141 Autoři Lisabonské smlouvy, podepsané dne 13. prosince 2007, posílili tuto výsadu předsedy Komise tím, že mu svěřili diskreční pravomoc žádat odstoupení člena Komise v souladu s čl. 17 odst. 6 SEU, aniž již musel mít za tímto účelem předchozí souhlas většiny kolegia.
- 142 Jak vyplývá z geneze a *ratio legis* tohoto ustanovení, toto ustanovení se týká konkrétně případu, kdy by člen Komise odmítl dobrovolně odstoupit z vlastní iniciativy za okolností, kdy předseda Komise ztratil důvěru v něj a má za to, že by jeho setrvání ve funkcích mohlo ohrozit důvěryhodnost, či dokonce politické přežití orgánu.
- 143 Do stejného směru této geneze a při plném dodržení uvedeného *ratio legis* spadá v projednávané věci postup předsedy Barrosa, který spočíval od doby před schůzkou konanou dne 16. října 2012 v tom, že ponechal žalobci volbu mezi dobrovolným odstoupením a odstoupením „vynuceným“ formulací výzvy ve smyslu čl. 17. odst. 6 SEU. Tento postup se projevil zejména přípravou dvou návrhů tiskových zpráv, které počítaly s jednou či druhou variantou (viz bod 92 výše).
- 144 Kromě toho z dokazování skutečností, ke kterému přistoupil Tribunál, vyplývá, že před schůzkou konanou dne 16. října 2012 se předseda Barroso vzhledem k neexistenci úplných a uspokojivých vysvětlení ze strany žalobce v reakci na závěry OLAF rozhodl, že žalobce musí opustit Komisi, a rozhodl se případně použít za tímto účelem pravomoc, kterou má na základě čl. 17 odst. 6 SEU požadovat jeho odstoupení. Současně byl předseda Barroso ochoten v samotném zájmu žalobce učinit to, co považoval za „politickou laskavost“, umožnit mu odstoupit dobrovolně bez formální výzvy z jeho strany na základě čl. 17 odst. 6 SEU.
- 145 Předseda Barroso tedy navrhl žalobci, aby dobrovolně odstoupil s tím, že velmi jasně sdělil, že pokud tak žalobce neučiní, vyzve jej k tomu na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Předseda Barroso, vyslechnutý jako svědek, potvrdil, že kdyby žalobce dobrovolně neodstoupil, „jistě“ by jej vyzval, aby tak učinil na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Volba ponechaná žalobci byla kromě toho subjektivně považována dotyčným za významnou: „mám pravomoc se s Vámi rozloučit; ale můžete odstoupit“.
- 146 V tomto kontextu okolnost, že předseda Barroso čím dál naléhavěji poukazoval žalobci s přihlédnutím k jeho zdrženlivosti a váhavosti na to, že by bylo čestnější, aby odstoupil z vlastní iniciativy, než aby byl k odstoupení vyzván, nestačí k prokázání údajného napadeného rozhodnutí. Dokud totiž nebyla výzva k odstoupení na základě čl. 17 odst. 6 SEU formulována, nevyplývá z vyjádření předsedy Barrosa, tak naléhavých, jak jen mohly být, žádná výzva v tomto smyslu, která by se mohla dotýkat zájmů žalobce tím, že by podstatným způsobem změnila jeho právní postavení.
- 147 Pokud jde o argument žalobce, podle kterého došlo k „tlaku“ ze strany předsedy Barrosa, že výkonem tohoto „tlaku“ předseda Barroso vykonal své pravomoci na základě čl. 17 odst. 6 SEU, Tribunál jej považuje za neopodstatněný, jelikož pouhé odvolání se na možnost použít pravomoc nemůže být považováno za skutečné použití této pravomoci. V tomto ohledu Komise správně podotýká, že i kdyby nebyl velký rozdíl, pokud jde o konečný výsledek, mezi oběma možnostmi navrženými žalobci, existoval značný rozdíl z politického hlediska, a zvláště z právního hlediska mezi odstoupením na základě vědomého a jednostranného rozhodnutí a odstoupením, které následuje po formulaci výzvy na základě čl. 17 odst. 6 SEU, a které má tedy již povahu odvolání. Postaven před tuto alternativu, zvolil si žalobce alespoň zprvu využít možnosti, která mu byla poskytnuta, odstoupit dobrovolně, což pro něj představovalo výhodu nebýt veřejně vnímán tak, že odstoupit musel na základě výzvy předsedy Barrosa.

- 148 V tomto kontextu považuje Tribunál za nevěrohodné tvrzení žalobce, podle kterého nevnímal rozdíl mezi oběma alternativami, které mu byly navrženy. Naopak žalobci, ostrřílenému politikovi, muselo být jasné, že mezi dobrovolným odstoupením a odstoupením uloženým na základě formálního a donucovacího postupu existuje významný rozdíl.
- 149 Skutkové a právní závěry, které předcházejí, jsou potvrzeny ručně psanými poznámkami žalobce v návrhu dopisu o odstoupení, který obdržel do vlastních rukou od p. Romero Requeneho, ale který nepodepsal, na závěr schůzky konané dne 16. října 2012 (viz bod 119 výše). V tomto ohledu Tribunál konstatuje, že žalobce není věrohodný, když ve své výpovědi tvrdí, že nepodepsal uvedený návrh dopisu o odstoupení z důvodu, že tento návrh předpokládal dobrovolné odstoupení z jeho strany. Ručně psané škrty provedené žalobcem v tomto návrhu se netýkají samotné skutečnosti jeho odstoupení ani samotného naléhání na dobrovolnou povahu odstoupení, ale podrobností menšího významu v tomto kontextu. Tribunál považuje za přiměřené předpokládat, že kdyby nedorozumění bylo hlubší a týkalo se samotné skutečnosti nebo základních podmínek odstoupení, nespokojil by se žalobce s provedením takových menších změn v tomto návrhu rukou, ale buď by jej bez dalšího odmítl tím, že by jej odmítl okomentovat nebo by v něm vyškrtl hlavní zmínky.
- 150 Tyto závěry jsou navíc potvrzeny prohlášením maltského předsedy vlády, p. Gonziho, před maltským Parlamentem dne 16. října 2012 po jeho telefonickém rozhovoru s žalobcem (viz bod 17 výše).
- 151 Nakonec tyto závěry jsou ještě potvrzeny vyjádřeními žalobce při jeho rozhovoru v radiu večer dne 16. října 2012 (viz bod 18 výše). Tribunál zejména uvádí, že žalobce odmítl odpovědět jasně novináři, když mu předestřel, že jej předseda Barroso donutil odstoupit.
- 152 Ze všech předcházejících úvah vyplývá, že žalobce odstoupil dobrovolně, aniž bylo jeho odstoupení předmětem výzvy předsedy Barrosa ve smyslu čl. 17 odst. 6 SEU.
- 153 Vzhledem k tomu, že existence této výzvy, která představuje akt žalovatelný projednávaným návrhem na zrušení, nebyla prokázána, je třeba tento návrh odmítnout jako nepřijatelný v souladu s judikaturou citovanou v bodě 67 výše.
- 154 Žalobce nicméně dále podpůrně tvrdí, že kdyby jeho odstoupení muselo být konstatováno, bylo by třeba rovněž určit, že k němu došlo za použití výhrůžky sesazení, a tedy pod neúnosným tlakem, což by opravňovalo k přijetí závěru, že jeho souhlas byl stížen vadou. Totiž během schůzky konané dne 16. října 2012 předseda Barroso bez ustání zdůrazňoval, že má právo odvolat žalobce a použil několikrát slova „sesazení“ nebo „odvolání“ (v angličtině „dismissal“). Ve skutečnosti žalobce neměl jinou volbu než poslechnout příkaz, který mu dal předseda Barroso. Taková vada souhlasu činí jeho odstoupení absolutně neplatné.
- 155 Takové argumentace se nelze v zásadě dovolávat na podporu projednávaného návrhu na zrušení, který není podán ani proti vlastnímu rozhodnutí žalobce odstoupit, které není ostatně přičitatelné Komisi, ani proti žádnému jinému aktu Komise, který by měl povahu aktu, který nepříznivě zasahuje do právního postavení.
- 156 V každém případě, i kdyby byl žalobce legitimován ke zpochybnění legality svého odstoupení v rámci projednávané žaloby z důvodu, že odstoupení bylo stíženo vadou souhlasu, Tribunál konstatuje, že existence takové vady není prokázána.
- 157 V tomto kontextu, a pokud jde o ukončení mandátu především politické povahy, jak bylo uvedeno v bodě 133 výše, Komise správně tvrdí, že vyjádření pevné vůle vykonat případně pravomoc vyzvat k odstoupení člena Komise diskrečně svěřenou předsedovi Komise Smlouvou o EU nelze považovat za neoprávněný tlak, který se dotýká platnosti nebo dobrovolnosti odstoupení dotyčného.

- 158 Ostatně se svou dlouhou politickou zkušeností na vládní úrovni se žalobce během schůzky, která trvala přibližně hodinu a třicet minut, mohl svobodně rozhodnout, že odmítne návrh předsedy Barrosa a postavit jej před výzvu, zda vůči němu učiní formální výzvu na základě čl. 17 odst. 6 SEU. Žalobce zejména mohl kdykoliv schůzku opustit nebo si vyžádat účast na schůzce ze strany některého či více členů své kanceláře.
- 159 Z předcházejících úvah vyplývá, že projednávaný návrh na zrušení musí být odmítnut.

K návrhu na náhradu škody

- 160 Na podporu svého návrhu na náhradu škody žalobce tvrdí, že protiprávnosti tvrzené v rámci návrhu na zrušení představují závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznání práv jednotlivcům.
- 161 Vzhledem k tomu, že však v tomto rozsudku již Tribunál konstatoval, že existence aktů Komise zpochybněných v rámci uvedeného návrhu na zrušení nebyla prokázána, nelze proti tomuto orgánu konstatovat žádnou protiprávnost z tohoto důvodu, a tím spíše žádné závažné porušení právní normy.
- 162 Ohledně vady souhlasu tvrzené podpůrně v rámci návrhu na zrušení (viz bod 154 výše) Tribunál již konstatoval, že její existence nebyla prokázána.
- 163 Z předcházejícího vyplývá, že tvrzení o protiprávním jednání Komise nebo jejího předsedy nejsou právně dostačujícím způsobem prokázána.
- 164 Návrh na náhradu škody tedy musí být zamítnut jako neopodstatněný, a tedy i žaloba v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 165 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) Johnu Dallimu se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Jaeger

Papasavvas

Forwood

Labucka

Bieliūnas

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. května 2015.

Podpisy.